

THIẾT KẾ VECTOR BIỂU HIỆN MANG GEN *cry1Aa* DẠNG DẠI VÀ CẢI BIẾN CÓ HOẠT TÍNH KHÁNG SÂU ĐỤC QUẢ ĐẬU TƯƠNG *Etiella zinkenella*

**Nguyễn Hữu Kiên, Nguyễn Thị Hòa, Lê Thị Mai Hương,
Nguyễn Trung Anh, Nguyễn Tuấn Minh, Đinh Thị Mai Thu,
Tống Thị Hương, Đinh Thị Thu Ngân, Nguyễn Nhất Linh,
Nguyễn Anh Vũ, Lê Thị Thu Hiền, Nguyễn Văn Đồng**

TÓM TẮT

Đậu tương (*Glycine max* L.) là một trong những nguồn cung cấp dầu và protein có giá trị kinh tế quan trọng nhất. Canh tác đậu tương đang bị ảnh hưởng nặng nề bởi côn trùng gây hại và các mầm bệnh khác. Một số phương pháp chuyển gen đã được phát triển nhằm chọn tạo các giống đậu tương có khả năng kháng côn trùng gây hại. Các gen đích được sử dụng rộng rãi nhằm phát triển cây đậu tương chuyển gen kháng sâu thường là các gen mã hóa các độc tố Cry, chất ức chế protease và peptide gây độc tố. Nghiên cứu này được thực hiện với mục tiêu cải biến, tách dòng, phân tích trình tự và thiết kế các vector biểu hiện mang các gen *cry1Aa* dạng dại và cải biến có nguồn gốc từ chủng *Bacillus thuringiensis* TH19 phân lập ở Việt Nam. Kết quả của nghiên cứu này cung cấp vật liệu phục vụ cho việc chuyển gen *cry1Aa* dạng dại và cải biến vào các giống đậu tương nhằm tăng cường sức đề kháng chống lại sâu đục quả *Etiella zinkenella* Treitschke.

Từ khóa: *Bacillus thuringiensis*, *cry1Aa*, *Etiella zinkenella*, tách dòng, đậu tương, vector pZY101-Asc.

Người phản biện: PGS.TS. Hà Viết Cường

Ngày nhận bài: 29/4/2020

Ngày thông qua phản biện: 02/6/2020

Ngày duyệt đăng: 9/6/2020